

Avelsplan för det svenska Gotlandsfåret

Gotlandsfåret ska vara väl anpassat till marginella betesmarker, exempelvis ogödslade ängs- och hagmarker. De vuxna djuren ska ha god förmåga att utnyttja såväl gräs och örter som buskar och löv och därmed bidra till en god naturvård och öppna landskap.

Det överordnade avelsmålet är att lammens unika pälsegenskaper skall utvecklas.

Lammens slaktvikt bör motsvara marknadens krav på lammkroppar på 17-22 kg.

Målsättningen är att slaktkroppen på EUROP-skalan uppnår R- till R+ vid en fettansättning mellan fettgrupp 2- till 3. Lammens slaktmognad ska sammanfalla med den tid då pälsskinnet är som bäst.

Föreningens avelsråd kan föreslå föreningens styrelse att revidera avelsmålet.

Den aktiva avelspopulationen omfattar cirka 18 000 15 000 tackor och 1 000 baggar fördelade på 500 besättningar. De senaste 5 åren har antalet djur ökat minskat något. Några begränsningar i antal avkommor per djur eller andra åtgärder för att begränsa inavel är ej aktuella på grund av rasens numerär. För närvarande sker ingen planerad lagring av genetiskt material men möjligheten finns genom det nyligen återstartade Svenska Fåravelsförbundets seminprogram.

Alla avelsdjur identitetsmärks enligt EU:s bestämmelser vid födseln. Registrering sker sedan i Elitlamm.

Avelsdjur väljs ut grundat på resultat från gårdsmönstring, avelsvärden och eventuell riksbedömning.

Avelsvärdering sker med hjälp av BLUP animal model som administreras av Svenska Fåravelsförbundet och ingår i Elitlamm där all registrering sker.

Det officiella härstamningsregistret sköts av Svenska Fåravelsförbundet som registerförande förening och uppgifterna samlas i programmet Elitlamm. Härstamningsregistret utgör stambok med en avdelning. Säkring av detta sker med backup-rutiner som gäller för hela Elitlamm. Uppgifter ur registret är tillgängliga i Elitlamm för djurägaren och funktionärer.

Det krävs 4 generationer rasrena får som skall finnas i Elitlamm för att införa ett får i härstamningsregistret. Rasföreningens styrelse har möjlighet att meddela dispens från kravet på att alla anor skall finnas i Elitlamm om det med säkerhet kan visas att de varit rasrena. Får kan också intas i härstamningsregistret genom så kallad genomgående korsning i fyra generationer varvid fåret uppnått en Gotlandsfårsandel på 93,75 %. Gotlandsfår får ej ha avlats genom kirurgisk inklusive laparoskopisk metod. Tackor som utnyttjats för sådan metod avförs från härstamningsregistret.

Rasföreningen följer kontinuerligt utvecklingen inom rasen. Gotlandsfåret är en ras som utvecklas kontinuerligt. Syftet med utvecklingen är ett än mer ekonomiskt och hållbart djur. Därav följer att föreningen är noga med att följa eventuella negativa tendenser rörande missbildningsfrekvenser eller viabilitetsegenskaper.

Avelsplanen revideras när det är befogat eller när det krävs av myndigheterna.

Maj 2017

Reviderad februari 2023